

Konference "SOCIÁLNOPRÁVNÝ ROZMER agentúrnej práce" vystoupení prezidenta Asociace pracovních agentur, o.s.

Činnost agentur dočasného zaměstnávání v České republice

Představení:

Asociace pracovních agentur, o.s. (APA) www.apa.cz, založena 2001, sdružuje malé a střední agentury práce s převážně českými majiteli, kteří v nich současně i pracují. Jsou tak velmi citliví na regulace všeho druhu, které hrozí ukončením jejich podnikání a hlavní obživy.

Ing. Radovan Burkovič, prezident APA 2011-2014, spoluzakladatel, spolumajitel a jednatel JOB-centrum Ostrava s.r.o., agentury práce s tradicí od roku 1990, působí na Vysoké škole báňské-Technické univerzitě Ostrava.

Základní leitmotiv všeho konání na pracovním trhu dle APA:

Svoboda – povzbuzuje iniciativu – podněcuje podnikavost – přináší pracovní místa - státu dává daně a pojistné.

Regulace – způsobuje odrazování – provokuje obcházení a šedý pracovní trh – přináší porušování a nelegální práci - nutí tvořit další zakázky a postihy - stát má jen náklady na kontroly - mizí firmy - pracovní místa zanikají - stát má náklady na nezaměstnané.

Jak chápeme agentury práce v APA? Jako supermarket:

Už nechodíte pro nákup zvláště k cukráři, řezníkovi, pekaři, zelináři, sládkovi, mlynáři, drogistovi, uzenáři, mlékaři, vše najdete na 1 místě. Pohodlně, přehledně, se servisem navíc.

Agentury práce nabízejí stejně jako supermarket různé druhy a rozsahy práce na 1 místě. Pohodlně, přehledně, se servisem navíc.

Nemusíte pročítat inzeráty, obcházet jednotlivě personální oddělení mnoha firem. Vše najdete v agentuře práce. Ty nejlepší Vám pošlou zdarma nabídku na míru až do kapsy na Váš mobil.

Pohled APA na činnost agentur práce a každodenní realita činnosti agentur práce v ČR ostře kontrastuje s úředním a mediálním pohledem na agentury práce v ČR:

Obraz agentur práce v očích veřejnosti je špatný. Bohužel, jde o virtuální svět, opakovaně živený médii, úředníky i politiky. U těch posledně jmenovaných je dokonce jedno zda zprava či zleva.

Zvěrstva prováděl nynější premiér Nečas z ODS už v době, kdy byl sám ministrem práce, zvěrstva provádí i jeho ministr práce Drábek z TOP09.

Pokračují tak dále s využitím neblahých základů, položených ministry Špidlou a Škromachem z ČSSD. Nesmyslné nápady regulovat agentury práce kupodivu žily svým životem i za úřednické vlády ministra Šimerky.

Neuplyne v ČR měsíc, aby média nepředložila nějaký "zajímavý otrokářský případ" a politici se ve vyjádřeních na kameru nebili v prsa při vymýšlení dalších regulačních absurdit.

Mediální kliše i úřední názor má jasno: Agentury práce = moderní otrokáři.

Společné znaky medializovaných případů „otrokaření“ agentur práce:

- v 95% případů nejde o agenturu práce, tedy podniká nelegálně bez povolení MPSV
- ve 100% jde o kumulované porušování mnoha předpisů najednou (zákoníku práce, zákona o zaměstnanosti, daňových předpisů, zákonů o pojistném, bezpečnostních předpisů, zákona o pobytu cizinců, trestního zákona nelegální podnikání, obchodování s lidmi)
- ve 100% případů se tak děje dlouhodobě za přispění uživatele služeb agentur práce, hlavně velkých a dokonce i státních firem (poslední kauza Asijci a Lesy ČR)
- ve 100% případů naprosto selhaly veškeré státní kontrolní orgány (až teprve na podzim 2010 zavedl stát společné kontroly v terénu skupin úředníků Úřadu práce, České správy sociálního zabezpečení, Finančního úřadu, Cizinecké policie ČR, orgánů hygieny atd. – následně politici v médiích předváděli teatrálně svůj obrovský údiv např. nad rozsahem problémů průmyslové zóny Borská Pole v Plzni počínaje ubytováními konče mzdami, ač to bylo 4 roky veřejné tajemství)
- úřady 6 let nekontrolovaly podvodníky ani na komplexní udání, kterým dodaly legální agentury práce doslova "na stříbrném podnose" na svoje nekalé konkurenty (prostřednictvím k nekalé konkurenci nasazeného brigádníka vynášejícího informace a dokumenty, např. používání agenturám práce zákonem zakázané Dohody o provedení práce, tedy bez plateb pojistného a na 400 hodin místo povolených 150 hodin atp., fiktivní pracovní cesty místo mzdy atp.)
- úřady 6 let nekontrolovaly a stále nekontrolují uživatele, ač on zodpovídá ze zákona za přidělování práce, kontrolu výkonu i bezpečnost a ochranu zdraví při práci – budeli na trhu trvat beztrestně poptávka po nelegální ráci, bude jí přicházet vstříc nelegální nabídka (např. kauza dělníci bez dodržení podmínek srovnatelné mzdy ve Škoda Auto a agentura práce Zetka).

Dochází zcela běžně k nepochopení role agentur práce jako:

- zásob volné pracovní síly,
- vyvažovatele poptávky a nabídky pracovních míst napříč obory a firmami.

Zneužívání agentur práce ze strany uživatelů jako pracovní síly, jíž se na rozdíl od kmenových zaměstnanců lze lehce obratem zbavit:

- krize 2008 a 2009, často z až 20% agenturních zaměstnanců ve firmách pokles na 0%.
- politika po krizi je mít 5-10% agenturních pořád a v případě potřeby se jich obratem zbavit.

- tlak na fakturační cenu za činnost agentur práce bez ohledu na to, jak je dosažena a co je ještě legální (i státní instituce neváhají v tendrech vybírat hodinové ceny třeba úklidu či ostrahy, kde je fakturační částka pod hranicí minimální mzdy zaměstnance pro danou práci).

Možné vysvětlení chování uživatelů:

- částečně pochopitelná reakce na rigidní Zákoník práce, který v roce 2006 místo změny úpravy z roku 1965 jen přečísloval §§ (např. u agentur práce se z § 38 stal §308) a ani dnes žádná naděje na zpružnění
- naprostá beztrestnost takového chování.

Reakce MPSV ČR na všechny tyto problémy překvapí:

- další zpřísnování legislativy pro jím povolené legální agentury práce. Prý kvůli lepší ochraně agenturních zaměstnanců. Opak je pravdou.
- likvidace a radost z klesajícího počtu agentur práce - z 2.500 agentur práce před krizí jich bylo v lednu 2011 už jen 1.600. Část zardousila krize, část ministerský hon na čarodějnice, kdy pokyn z MPSV kontrolám zněl jasně- vytýkaj každou maličkost včetně změn doposud platných výkladů paragrafů a jejich překrucování. Část agentur práce podnikání vzdala, část se rozsáhle soudí.
- dnes neexistuje v ČR žádná agentura práce – pojištění podle §58a Zákona o zaměstnanosti nemá ani jedna z nich. Jen 521 agentur z 1.291 povinných si pořídilo kvazi pojistku podle svévolného výkladu MPSV ČR, kterou velmi drazé nabízely jen 2 MPSV ČR doporučené pojišťovny z 30 na českém trhu a to v posledních cca 5 dnech před zákonnou lhůtou. Ani ty si však nejsou existencí jisté, kterýkoliv konkurent je může udat za nelegální podnikání s tím, že jim dle zákona nesplněním požadavků na pojištění 1.4.2011 zaniklo povolení.

Závěr:

Agentury práce v ČR zaměstnávaly v roce 2010 zhruba 100 tisíc zaměstnanců dlouhodobě (nad 3 měsíce) a zhruba 400 tisíc krátkodobě (v řádech dní a týdnů). Ty všechny kroky Ministerstva práce a sociálních věcí ČR a neustálé zpřísnování byrokracie a zvyšování nákladů na podnikání likviduje. Ministerstvo práce je tak samo původcem nezaměstnanosti. Tak špatně se žije agenturám práce v České republice. Je fantastické, že tento obor v zemi stále funguje.

Diskuse.

V Bratislavě 2.6.2011